

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burseson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., PETNYČIA GRUODŽIO (DECEMBER) 28 d. 1918 m

No. 28

Prezidentas Wilsonas Anglijoje

Daug žmonių užmušta Berline

Turkijos parlamentas paleistas

Sušaudė bolševikus

PREZIDENTAS WILSONAS ANGLIJOJE. TURKIJOS PARLAMENTAS PALEISTAS.

Londonas, gruodžio 26 d. Prezidentas Wilsonas priuvo Londonan šiandien 2:30 po pietų. Anglijos karalius Jurgis ir karalienė Mary sutiko Prezidentą Wilsoną ir Mrs. Wilson ant stoties. Pakelyje nuo stoties į Buckingham palacį miniosmonių svikino Wilsoną.

Apskaičiuojama, kad apie 1,000,000 žmonių dalyvavo iškilmingame pasveikinime. Gatvės nuo geležinkelio stoties iki palacio buvo papuoštos Amerikos vėliavomis.

DIDELĖS RIAUSĖS BERLINE.

Londonas, gruodžio 26 d. Vėliausios žinios iš Amsterdamo praneša, kad apie 100 ypatų likosi užmušta mušyje, kuris įvyko Berlyno gatvėse.

Respublikos gvardija bandė kelis sykius paimti vietas, kur revoliucioniškai jureiviai laikosi, bet likosi atnaušta.

Aleksandro ir Franzero regimentai prisidėjo prie jureivių Berline. Žinios, išleistos iš Berlyno Kalėdų vakare praneša, kad, manoma, visi kareiviai Berlyno prisidėjo prie jų, tokiu būdu valdžia pasiliks be kariūnėnės.

Laikraštis Vorwaerts praneša, kad daug kareivių, kurie priklausė prie Berlyno gvardijos ir nemažai respublikos gvardijos prisidėjo prie jureivių.

Civiliai žmonės apsiginklavę irgi prisidėjo prie jureivių ir jie turi užimę visą Koenigstrasse su visais namais. Jureiviai palaiko Spartakus.

Jie reikalauja, kad premieras Ebert ir sekretorius Hasse rezignuotų ir kad jų vietos būtų užimtos Ledebour ir Liebknechtu.

Žinios praneša, kad Dr. K. Liebknecht buvo kanclerio palaciuje ir turėjo ilgą pasikalbėjimą su ministrais, bet apie ką jie kalbėjosi, tai nėra žinoma.

Washingtonas, gruodžio 26 d.—Paleidimas Turkijos parlamento likosi paskelbtas vakar vidur reikalų ministru, sulys žinios iš Konstantinopolio į Paryžiaus laikraštį Petit Parisien ir praneša Washingtonan oficialiskai.

Pranešimas priduria, kad buvo tikėtasi, kad kabinetas neužsilaikys, bet vietoje to, atstovų butas likosi paleistas.

Vėliaus ministeris skaitė ilgą deklaraciją atakdamas, interpelacijai priešingiems atstovams, kurioje jis išdėstė istoriją karės ir nurodė, kad Turkija stoji karėn ne todėl, kad reikalingumas priverstė, bet kad užganėdinti ambicijas nekurių augstų valdininkų.

Buvo pranešta iš Konstantinopolio, kad Turkijos valdžia nutarėsi įsteigti tam tikrą teismą visiems kaltininkams, kurie pasizymėję armėnų žudynėse, bet daugumą tokių pabėgo iš Turkijos su Enver Pasha ir Djemal.

Pranešimas pažymi, kad maršalas Liman von Sanders, buvęs vyriausis vadas vokiečių militariškos misijos Turkijoje ir vienas iš atsakomų už žudynes, apėjo Konstantinopolį su leidimu valdžios.

SUŠAUDĖ 12 BOLŠEVIKŲ.

Washingtonas, gruodžio 26 d.—Rusų ambasada Washingtone apraikiė šiandien kablegramą, kuriame pranešama, kad naktį gruodžio 22 d. buvo ginkluotais sukilimas Omske. Bolševikams pasisekė paliuosuoti iš kalėjimo kalinius, bet valdžios kareiviai pribuvo ant vietos ir suareštavo 12 ypatų. Jie tuojaus buvo teisiami ir karinės teismas nuteisė juos sušaudyti, kas ir likosi tuojaus padaryta. Dauguma paliuosuočių kalinių likosi sugauti, o nekurie iš savo geros valios sugrįžo atgal.

Tą pačią naktį buvo sukilimas geležinkelio darbininkų Kolomzino stotyje ir jie pertraukė telegrafo linijas su Omsku, bet kareiviai iš Omsko greitai pasiūstį įvedė tvarką.

Kokį linksnumą suteikia pirmas sniegas! Ypatinai jis džiugina medžiotojus, kurie, su pirmu pasirodymu sniego, skubina ant medžioklių.

ką pirmą negu jie galėjo padaryti daugiaus nuostolių.

ATIDĖS INTERVENCIJA RUSIJOJE.

Paryžius, gruodžio 26 d.—Po kelių dienų triukšmingų diskusijų spaudoje, atrodo, kad nebus daroma militariška intervencija Rusijoje šią žiemą. Vietoje to talkininkai palaikys ištikimus elementus Rusijoje.

Taikos Konferencija pasitars apie Rusijos padėjimą su Rusijos laikinosios valdžios ministrais, išskiriant ex-premierą Miliukovą, kuris umai apėjo Paryžių, kuriame jis gyvena tik keletą dienų. Kiekvieną dieną yra laikomi pasikalbėjimai rusų ambasadoje tarp rusų ambasadorių ir ministrų Kerenskio valdžios. M. Bakhetieff, laikinosios valdžios ambasadorius Washingtono ir princas Lvoff, kuris buvo pirmas premieras Rusijos respublikos, dalyvauja pasikalbėjimuose.

Keletas žymesnių buržuazų, kurie priešinosi bolševikams, pranešama, yra pakelyje Paryžiui. Pranešta, kad talkininkai proponuoja palaikyti apskričių valdžias, kurios yra priešingos bolševikams, kaip tai Archangelsko, Omsko ir kitų apskričių. Toliaus manoma sutverti atskiras valstijas, priešingas bolševikams, kaip tai Finlandija, Ukraina ir gal but Lietuva.

Laikraštis L'Informa-tion rašo: "Ar tas tik nebus kita pasekmė Anglijos rinkimų." Šis reikšmingas klausimas parodo, kad anglų darbininkų balsavimas buvo užtektinai didelis, kad pastatytų Lloyd George'o koalicijinę valdžią abejonėn išpildyti pirmaus sumanytus nedraugiškus planus prieš Rusijos "raudonusius."

Le Matin pažymi, kad rezignacija Milnero, Anglijos karės ministro, kuris pritarė talkininkų įsimaismui Rusijoje, atsitiko todėl, kad Anglijos kabinetas yra priešingas Milnero nuomonei.

Šis laikraštis nurodo į kitą priežastį, kodėl talkininkai nedarys tolimesnės intervencijos Rusijon ir rašo:

"Talkininkai nenori uždėti ant kareivių, nuvargintų per ilgus metus karėje, vargingą ekspediciją, kurios naudingumas yra abejojamas dalių publiškos opinijos."

Šis paskutinis išsitarimas yra išaiškintas editorialu ro-yalistų laikraščio Le Gaulois, kuris rašo:

"Prie vargingų materialistų sąlygų žieminio sezono, to-čia ekspedicija išsaus smarkų pasipriešinimą iš socialistų atstovų."

Socialistų atstovai Atstovų Butė taip toli nuėjo, kad jie pranešauja, kad Francuzijos kareiviai atsisakys kariatų prieš rusus. Vietoje to, socialistai reikalauja kuogreicišaus demobilizacijos.

"Tie, kurie tiki, kad didelė armija galės apgalėti 100,000,000 tautą," rašo Cachin laikraštys L'Humanite, "yra aukos beprotiškos svajonės. Vietoje to, kad sumažinti, kaip yra tikima, užsikrėtimą tarp tautiškos betvarkės, jie išplatinis visur. Jie pakurstys ugnį, kurią jie tikėjosi užgesinti."

ITALIJOS NUOSTOLIAI.

New Yorkas, gruodžio 24. Italijos nuostoliai užmuštais, sužeistais, be žinių prapuolusiu, nelaisvėn pakliuvusiu ir mirusiu nuo ligų sudaro iš viso 2,800,000 kareivių, su-lyg Ugo Pizzarello pranešimo, kuris neseniai pribuvo šion.

šalin su savo valdžios reikalais. Jis pasakė: "Vien tik nuo ligų mirė 300,000 kareivių, užmušta 500,000 ir sužeista, į nelaisvę paimta ir be žinių pražuvo 2,000,000."

JAPONIJOS TAIKOS DELEGACIJA AMERIKOJE.

San Francisco, Cal., gruodžio 26 d. Baronas Nobuaki Makino, vadas Japonijos Taikos Delegacijos Taikos Konferencijoje pribuvo šiandien San Francisco ant laivo Tenyo Maru. Delegacija, kurioj randasi keli augsti Japonijos valdininkai, rytoj apleis šį miestą ir važiuos New Yorkan, o iš ten ir Francuzijon.

C. CLARK APIE MOONEY.

Newark, N. J. gruodžio 26. C. Clark parašė laiską Fred W. Harwood'ui, sekretoriui Socialistų partijos New Jersey valstijos, kuriame užreiskia, kad Tom Mooney, nukaltintas bombos suokablyje, gavo "labai žiaurų apsiėjimą."

Laiskas, kuris ką tik pagarsintas viešai, yra atsakymas ant rezolucijos Socialistų partijos, kurią buvo pasiūsta p. Clark.

Laiškas skamba sekančiai: "Mano brangus pone sekretoriau: Aš aplaikiu jusų laiską apie Mooney bylą. Ma-rya ypatiška nuomone yra, kad Mooney gavo labai žiaurų apsiėjimą. Bet, jeigu jam reikalingas naujas teismas, tai tas turi buti padarytas Kalifornijos valdininkais. Aš perdaviau jusų laiską teisdariskam komitetui. Gal jie suras kokį nors būdą."

Jums nuoširdžiai atsidavęs Champ Clark.

Nauja Lietuvos Valdžia

Žydai gauna vietas ministerijoj

Inž. Naruševičius šaukiamas Lietuvon.

NAUJA LIETUVOS VALDŽIA.

Iš kelių šaltinių ateina svarbių žinių apie Lietuvą.

Lietuvos valdžia pasipildė naujais asmenimis.

Apart Prūsų Lietuvių atstovų Lietuvos valdžios sąstas pasididina pripažinimu Lietuvos žydų atstovų. Jų įeina valdžion trys: Advokatas Rosenbaum užima užrubežio reikalų ministerio pagalbininko vietą; Dr. Rachmilovič lieka si pagalbininku Pramonės ir Vaisbos ministerio, o Dr. Kygonski yra paskirtas specialės Žydų reikalų ministerijos Lietuvoje.

Amerikiečiams yra dar viena akyva žinia. Inžinierius Tamas Naruševičius (Noras), daug besidarbavęs pastaraisiais metais su mumis amerikiečiais ir dabar esantis pirminku Pildomojo Tarybų Komiteto Washingtono, tapo kablegramu išsauktas grįžti Lietuvon, idant apimti Komunikacijos (geleželių ir susiešimo) ministerio vietą. Ar jis tą vietą sutinka apimti, kol kas neturime autorizuoto apie tai pranešimo, bet išpasiekusį mus žinių galima suprasti, kad p. Naruševičius sutinka. Inž. Naruševičius buvo nukirtas važiuoti į Taikos Konferenciją Paryžiun ir sakoma, buvo prisirengęs išvažiuoti iš Washingtono Kučių dienoje. Mus informuojama, kad gavęs pakvietimą važiuoti Lietuvon, jis savo išvažiavimą sulaukęs porai savaitė.

[Daugiaus žinių apie padėjimą Lietuvoj skaitytojas ras šiame numeryj ant 4-to puslapio].

SPARTAKAI UŽĖMĖ VORWAERTS.

Berlinas, gruodžio 26 d.—Redakcija ir spauštuvė socialistų laikraščio Vorwaerts likosi užimta šiandien 10 valandoje vakare nariais Spartakų grupos.

APIE TAIKOS KONFERENCIJĄ.

Paryžius, gruodžio 26 d.—Laikraščiai praneša, kad talkininkų atstovai nutarė, kad neutrališkos valstijos nebus daleistos dalyvauti Taikos Konferencijoj.

Neutrališkos valstijos galės perduoti savo reikalavimus vienai iš kariaujančių talkininkų šalių, kuri perduos jos reikalavimus tam tikrai komisi-jai, o pastaroji perduos Taikos Konferencijai.

Taipgi likosi nutarti daleisti dalyvauti neutrališkas valstijas prie diskusavimo kas-link sutvėrimo Lygos Tautų.

Suvenytos Valstijos, Anglija, Francuzija, Italija ir Belgija nutars kokius valstijų delegatai bus prileisti dalyvauti Taikos Konferencijoj.

Čecho-Slovakų respublika jau pripažinta per tas valstijas. Sibiras, Finlandija, Ukrajina, Estonija ir daugelis kitų mažesnių valstijų, buvusiu po Rusijos globa, nori kad jos būtų pripažintos. Taipgi bus prašymai nuo zionistų, Palestinos, Arabų, Armėnų ir kitų mažesnių tautų Mesopotamijos, kurioms Anglijos ir Francuzijos valdžios prizaėjo pripažinimą bei protektoratą.

DAUG SUŽEISTŲ SUGRAŽINTA.

Washingtonas, gruodžio 26 d.—Laikė savaitės, kuri užsibaigė gruodžio 20 dieną, 7,468 sužeistų ir sergančių ka-

reivių Amerikos ekspedicijinės kariūnės likosi išsodinti su vienytose Valstijose. Rapor-tas vyriausiojo gydytojaus, iš-leistas šiandien parodo, kad 5,828 kareiviai išsodinti New Yorke ir 1,640 Newporte.

BOLŠEVIKAI LAIKO AMERIKOS KONSULI.

Washingtonas, gruodžio 26 d. Žinios, aplaiktos šiandien Washingtono praneša, kad Roger C. Tredwell, Amerikos konsulas, yra areštuotas bolševikais Taškente ir kad konsulas, nors suareštuotas, jis nėra laikomas kalėjime, bet su vo namuose ir kad su juom bolševikai gerai elgiasi. Bus pavartoti visoki būdai, kad konsulas būtų paliuosuosas. Už ką jis likosi suareštuotas, nėra žinoma, bet spėjama, kad vien tik už tai, kad jis yra Amerikos pilietis ir valdininkas.

DAUGIAU YANKIŲ GRAŽINAMA.

Washingtonas, gruodžio 26 d. Karės departamentas pranešė šiandien, kad dar šeši laivai su Amerikos kareiviai apėjo Francuziją, ir yra gražinami atgal į Suvenytas Valstijas.

PERUVAI BĖGA IŠ CHILĖ.

Lima, gruodžio 26 d. Apskaičiuojama, kad apie 3,000 Peruvijos gyventojų apėjo Chili ir išvažiavo Peru ir Bolivijon per paskutinį mėnesį, kaip pasekmės nesutikimų tarp Chili ir Peru valdžią.

Žinios iš Ilo, Peru, praneša, kad Chlijos aeroplano pasirodė viršuje to porto gruodžio 21 dieną.

Taika siunčia tukstančius namon.

Pirmose dienose po sustojimui sekė ir naujoji vietoj. Vienam katės, tarpe didelių burių kareivių, kurie perėjo per Union stotį Washington, buvo daug jaunų moterų. Tarp daugelio įvairių rūšių iš stovyklų-suitcasė. Jie buvo siunčiami į įvairius kraštus, bet abelnai visų kelio galas buvo namai.

Ir namon ėjimo mintis buvo išreikšta kiekvieno veide. Merginos, paleistos iš valdžios raiščių buvo taip linksnios, kaip ir vaikinai garbingai paliausoti iš kariuomenės. Kaip vaikinai, taip ir merginos prisiėmė karės sunkenybės, kurios jiems buvo uždėtos ir dabar vėl nuo kvotimus ir daugiau kai 1.000 mergaičių tuo pasinaudojo. Tos mergaitės dabar, dirbdamos laikinose karės darbuose, ramiai laukia kol gaus nuolatinį darbą kad jų laukia ir geresnė ateitis.

Suv. Valstijų Samdymo Biuras atydziai prisirengė prie rekonstrukcijos darbo. Moterų skyriaus viršininkė, Mrs. Margaret Neale, prisakė kiekvienam iš 900 skyrių peržiūrėti savo apilinkėje neužimtas vietas. Columbijos distrikto skyrius tame reikale tikrai pasidarbavo. Columbijos distrikto Moterų skyrius pirmiausiai pasirupino, surasti vietas Washingtono ofisose, kurie turės daug darbo ir ramiais laikais. Ties biurai patalpos labai daug ofiso darbininkų, kurių patyrimas valdžios darbuose daug prisideda pasi-

raginantis lavintis ir rengtis priegeresnių darbų. Daugeliui iš jų pasisekė pagerinti savo darbą ir tuo pačiu uždribti didesnes atlygas.

Ivairios žinios BAVARIJA TAUPINA ANGLIUS.

Munich, gruodžio 23 d. — Visoms Bavarijos dirbtuvėms, kurios sarudo daugiausia kaip 10 darbininkų, likosi prisakyta uždaryti nuo 23 gruodžio iki 2 d. sausio, kad sutaupti anglis. Darbininkai gaus 90 procentų savo uždario laike šios bedarbės.

DATŲ KVIEČIŲ PASĖTA KANSAS VALSTIJOJ.

Kansas valstijos ukinkai ši metą pėsėjo daugiau akry žeminių kviečių, negu praėjusiais metais, kuomet užauginta 100,000,000 bušelių. Taip sako A. L. Barkman, pagelbininkas generališkejo direktoriaus prie Samdymo Biuro ir prižiūrėtojas ukės darbų vakaruose. Barkman dabar ant kelių dienų yra Washington, be jo stotis yra Kansas Valstijoj.

Išrodo, jis sako, jog Dakotose ir kituose pavasarinių kviečių plotuose sės labai daug kviečių ir Samdymo Biuras jau pradeda rengtis prie rinkimo darbininkų ateinančią vasarą Kansas ir Oklahomos kviečius valyti. Tik vienam Kansas paviete, Barkman sako, apėta kviečiais 300,000 akry.

Barkman ką tik sugrįžo, per-

žiūrėjęs cukrinių lėndrių ir ryžių auginimo plotus pietuose. Jei nebus ankstybų šalčių, jis sako, lėndrės bus surinktos, nors darbininkų ir trūksta.

APVOGĖ BANKĄ.

Chicago, Ill., gruodžio 23d. Penki ginkluoti plėšikai užpuolė ant Dressel Commercial Trust and Savings Bank po numeriu 2322 W. 12th gat. šiandien popiet ir pabėgo su \$8,000.

SUSIVAŽIAVIMAS VOKIETIJOS BURŽUAZIJOS.

Zurich, gruodžio 23 d. — Žinios iš Berlio aplaiktos šiandien praneša, kad buržuazijos Taryba šaukia kongresą buržuazų iš visų Vokietijos dalių ant sausio 5 d.

RAUDONOJO KRYŽIAUS DIREKTORIUS REZIGNAVO.

Washingtonas, gruodžio 23 d. — Rezignacija W. Frank Persons, New Yorko vyriausiojo direktoriaus civiliams gyventojams pašalpos skyriaus Amerikos Raudonojo Kryžiaus, likosi paskelbta šiandien. P-as Persons grįžta į savo privatišką "biznį."

KOVOS PRIEŠ SOCIALISTUS

Berlinas, Gruodžio 24d. — Trumpame laike įvyks Vokietijoj rinkimas steigiamojo susirinkimo. Socialistai tikisi, kad jie turės daugias atstovų steigiamajam susirinkime ne-gu kitos partijos.

Bet žinios iš provincijų praneša, kad tenai darbuojasi kitos partijos ir jos mano duoti didelį pasipriešinimą socialistams.

BOLŠEVIKAI ŽENGIA PIRMYN.

Stockholmas, Gruodžio 24d. — Oficialiskas Estonijos pranešimas parodo, kad bolševikai žengia pirmyn ir užėmė Darpatą ir nustūmė Estonijos kariuomenę atgal Westenburg fronte. Vokietijos kareiviai šiame fronte traukiasi atgal.

ZEPPELINAI PREKYBOJE.

Laikraštis Echo de Paris praneša, kad jis aplaiktos žinių iš ištikimų šaltinių, kad nuginkluoti Vokietijos Zeppelinai bus vartojami prekyboje tarp New Yorko ir Hamburg. Paryžius, gruodžio 26 d.

MOBILIZACIJA URAGUAJUJE.

Montevideo, gruodžio 26 d.

Urugvajaus valdžia prisakė mobilizuoti kariuomenę, kad palaikyti šalyje tvarką, nes darbininkai visoje šalyje nerimauja. Svetimšaliai agitatoriai, daugiausia rusai, varo smarkią agitaciją, ypatingai per paskutines kelias dienas, kad išsautki generaliską streiką.

ŠALIN SKAUSMAS!

Būdamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepasiant kaip sukus tas darbas būtų.

PAIN-EXPELLER

Kiekvieno priederme yra saugot save nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį pašalinti, gali išsivystyti pavojinga liga. Menkiausio niktorejimas gali veltis būti labai pavojingą, jeigu tuoj nebus prižiūretas.

Neapsirauk pirkdamas pigius vaistus: didelėse bonkose. Retkarauk geriausiu. Kuomet pirksti Pain-Expeller, persitirink ar yra IKARA, visada ženkla ant lakinuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkų. Gaunamos vienos aptiekose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York.

DESTROYS ANY

BIZNIERIAI!

Visados
Garsinkitės
Dienraštyje

Lietuva

Apgarsinimas
Atneš
Rezultatus

3253 S. MORGAN ST. CHICAGO, ILL

Skaitykit ir platinkit Dienraštį "Lietuva"

Savaitraščio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojau, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojau, apsimoket už ištikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmoketą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lietuvos" siuntinėjimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepmo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo ištikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA."

Laiskus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00
In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntineti

dienraštį "Lietuvą" per met.
(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatve

(arba box) Valstija

Miestas

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

TRUMPA Lietuvių Visuomenės Istorija

Parašė Š. M.

(Tąsa)

Tėvynės Mylėtojų Draugija, įsteigta 1895 metais. 1917 m. turėjo apie 3,000 narių; jos tikslas leisti naudingas knygas lietuvių kalba. Daug nedidelių gerų knygelių išleido per dešimt metų po savo atsiradimo, bet ypatingai gerų, rimtų ir gražių pradėjo nuo 1909 m., kuomet pradėta leisti pilnas Vinco Kudirkos raštų rinkinys.

Susivienijimas Rymo-Katalikų turėjęs kiek mažiau narių ir pinigų už Tautinį Susivienijimą.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Apie kurią grupavosi tautiniai, demokratiniai ir radikalai lietuvių elementai ir kurios tikslas skleisti demokratines, visuomeniniai-kultūrinės idėjas.

Lietuvių Socialistų Sąjunga, kurios tikslai platinti socializmo mokslą ir internacionalybę lietuvių tarpe.

Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga, kurios tikslas padidinti lietuvių darbininkų kunigų įtaką.

Visos tos organizacijos išdirbo daugelį visuomenės didesnių ir mažesnių darbininkų, kurių darbai bus ateityje apvertinti.

Laikraštija Amerikos lietuvių tarpe atsirado tuojau šilpui atvažiavus į Ameriką, ir ligi paskutinių metų labai išsivystė. Apsireiškė keletas gabių literatų ir rašytojų.

Apskritai Amerikos lietuvių naujokynai turi neapsakomą svarbą lietuvių kultūrai. Štai svarbiausieji jų darbai:

Spaudos Draudimo Metais siuntė laikraščius į Lietuvą, užstodami lietuvių tiesas ir skleisdami demokratiją, atspausdino daug lietuvių kalba knygų ir taipgi siuntė į Lietuvą, ir kas svarbiausia tai gausiai palaikė Europos Lietuvai pinigais visuose reikalingumuose. 1905 m. šelpė Lietuvos Revoliuciją, 1912 m. suaukojo 40 tukstančių šviesimo draugijos "Saulės" namams; 1913 m. 50 tukstančių Lietuvos Mokslo ir Dailės Draugijos Namams Vilniuje, Europos karės metu įlejo šimtus tukstančių šelpimui nukentėjusiųs dėl karės Lietuvos ir išgavo nuo Suvienuytųjų Valstijų Prezidento "Lietuvių Dieną", lapkričio mėn. 1 d. 1916 m., kurioje rinko pinigų ir praplaukė lietuvių vardą po visą Ameriką. Palaikė lietuvių politinius reikalavimus ir po daugelį kartų įteikė Amerikos ir net kitoms valdžioms memorandumus apie reikalingumą Lietuvai politinės laisvės.

Pagalios, čia patyrė naujo, pramoninio gyvenimo principų, kurių prieš Europos karę jau parsinešdavo Lietuvon, o dar daugiau parneš po karę.

Amerikoje gimusi lietuvių karta daugumoje išsivystė, bet yra ir pasilikusių lietuvių, ir iš jų pradeda išeiti lietuvių visuomenė labai naudingų žmonių.

Didesnieji naujokynai. Didžiausias lietuvių naujokynas Amerikoje yra Čikagos miestas, pramintas lietuvių sostine, turįs apie 80 tukstančių lietuvių su aplinkiniais miesteliais. Paskui Brooklynas ir New Yorkas—apie 50 tukstančių lietuvių su aplinkinėmis kolonijomis. Toliau eina: Baltimore, Philadelphia, Shenandoah, Pittsburgas, Clevelandas, Bostonas, Waterbury—po apie 10 tukstančių.

Atskirai nuo jų stovi Mahanojus, Wilkes-Barre, Scrantonas, Binghamtonas, Rochesteris, Deroitas, Amsterdamas, Worcesteris, Lowellis, Lawrence, Hartfordas, New Havenas, rytuoje: So. Omaha, Kenosha, Racine, Grand Rapids vidurinėje Amerikoje su 5—2 tukstančiais kiekvienas.

Tai žymesnės lietuvių kolonijos, o mažesniųjų, kur yra po keliasdešimt ar kelio-lika lietuvių, yra šimtai. Kiek jų yra bus gana pasakius, kad jei nuo Baltimorės miesto pas Atlantiko vandenyną, perkirsti Suvienytas Valstijas ligi Los Angeles miestui pas Ramųjį vandenyną, tai šiaurinėje Amerikos dalyje yra lietuvių kiekviename didesniame mieste.

Kiti lietuvių naujokynai. Iš Anglijos ir Amerikos lietuviai pradėjo keliauti į visas žemes, į kurias tik yra išsivystę ir šiądien jų yra, galima sakyti, visose penkiose pasaulio dalyse.

Paskutiniu laiku pradėjo tvirtis lietuvių naujokynai Kanadoje, Žemių Amerikoje, kurie palaiko ryšius su Amerikos lietuviais.

Argentinoje (Pietų Amerikoje) Buenos Aires mieste, kame net įsteigė 1917 m. laikraštį, o nuo seniau turėjo organizacijų ir skaitė Amerikos lietuvių laikraščius. Ir tie lietuviai išgirdo savo tėvynės šauksmą ir jie išleido ispanų kalba brošiurą apie Lietuvos reikalus.

Pietų Afrikos lietuvių naujokynas didumo, kaip Argentinos bus, daugiausiai spiečiasi apie Johannesburgą, aukso ir deimantų kasyklas.

Australijoje, Brisbeno ir kituose miestuose, yra po nedidelį lietuvių būrėlį. Tai labai nutolusios lietuvių kolonijos.

Yra lietuvių Meksikoje, Havajo, Philipinų salose ir net Šankajaus mieste kinuose, bet po labai nedaug.

Lietuvių išeivijos reikšmė. Išeivija namie sumažina darbo rankų skaičių, bet užtat padidina darbininkams mokesť, bet lietuvių kultūros žvilgsniu yra naudingas daiktas, nes labai ją atnaujina ir pajvairina, tik reikia, kad būtų gyvesni Lietuvos metropolijos ryšiai su jos naujokynais. Tam reikia lietuviams sutvarkyti savo išeiviją ir patiems jai gelbėti, tuomet išeiviai neišsivadės lietuvių visuomenės. Laisvai Lietuvai reikės išeiti į pasaulio prekybą, reikės tropikų ir kitų šalių produktų—tuo žvilgsniu išeiviją reikia paskatinti ir paraginti, nes mūsų išeivija padės Lietuvai užmegsti ryšius su kitomis šalimis.

Principų kova lietuvių visuomenėje. Šiądien visa pačios Lietuvos ir jos naujokynų visuomenė dalyvauja dviejų principų kovoje: demokratiniai-visuomeninio ir klerikalio.

Pirmojo principo išpažintojai nori, kad lietuvių visuomenė Lietuvoje ir jos naujokynuose (kiek tai leidžia vietinės sąlygos), įsitaitytų tokią tvarką, kuri yra naudinga smulkiems ūkininkams, miesto ir sodžiaus darbininkams ir inteligentams profesionalams, o antrojo principo, įsitaitytų tokią tvarką, kuri būtų naudinga lietuviams kunigams, su visa Rymo bažnyčios organizacija, stambiems žemvaldžiams, dvarininkams ir kitokiems žmonėms, nenorintiems dirbti jokio darbo.

Pirmieji savo tikslo pasiekimui naudoja naują mokslą, švietimą ir platinimą tų demokratinių idėjų, kurias išdirbo paskutiniojo mėsosimo mokslas ir kitų tautų visuomenių praktika, o antrieji—klerikalai, panaudoja tikybinių ir idealų žmonių jausmus, kad žmones vien tik kunigų klausytų, rodo nesamąjį pavojų, kad jų nuomonė priešingai ketina išgriauti bažnyčias, išnaikinti tikybą ir t.t.

Kuris principas teisingesnis tesprendžia pati visuomenė, ir reikia, kad sprendimas tas greičiau įvyktų, nes Europos karę pajudino viso pasaulio visuomenės mintį, pajudino ir lietuvių ir po karės reikės spręsti kurio principo reikės sutvarkyti visuomenę.

Jeigu Lietuvos liaudis susipras tiek, kad neklausys klerikalų ir neduos jiems sutvarkyti visuomenės kaip jie nori ir kaip jiems patinka, tai lietuvių visuomenė galės pradėti po karę iškurti naujais principais sutaisyti, kultūrą gyvenimą, kuris duos daugiau gerovės Lietuvos visuomenės didumai darbo žmonėms, bet jei klerikalai vis kėsinsis vadovauti visur ir tvarkyti visuomenę taip, kaip dvasiškiams naudinga, tai demokratinė visuomenės dalis neišsivadės savo idealų, kovos ligi jų įvykimo ir kas žin gal ir lietuvių visuomenė pirm neg pradėjus naują gyvenimą, reikės pereiti per namų karės prityrimą, kaip daugelis kitų visuomenių perėjo.

Reikia manyti, tečiau, kad lietuviai klerikalai, kunigai politikieriai nenorės kraujo praliejimo ir patįs nesikiš į Lietuvos visuomenės tvarkos nustatymą, o paves atlikti tą darbą pačiai liaudžiai sulys jos tikruoju, nevaržomu noru!

Galas.

Miss Lorena Reed, kuri ką tik liko paskirta antru leitenantu armijos signalų departamento.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

ILSIS DU DRAUGU.

Niagara Falls, N. Y. Žiauroji infliacija išplėse sau auką iš Lietuvos Mylėtojų tarpo. Ji išskyrė iš tėvynainių pulko du žymius, tarpe Niagara Falls lietuvių, veikė: a. a. Stanislovą Keršį ir Joną Urbaną.

Tai buvo rinkiniai Niagara Falls vaikynai, kurie pasižymėjo karšta meile linkui savo tėvynės ir darbštumu kultūros darbuose. Jų siela troško Lietuvos laisvės. Bet gultinė užspanė jiems akis, kad netektų jiems pamatyti savo triuso vaizdų; kad netektų jiems išvysti Lietuvos laisvą.

Jie jau atsiskyrė nuo mūsų, bet jie, sielos draugai, išsisi greitai kito ir svetimojo žemėlį. Lai lengva bus jiems Amerikos žemė.

Prutėnas.

BRIDGEPORT, CONN.

Gruodžio 19, 1918 m. lenkų sokolų salėje p. Račiūnas rodė krutomus paveikslus. Žmonių atsilankė apie keturi šimtai, taip, kad buvo kupina svetainė. Rengė ALTS. 15-ta kuopa. Pertraukė kalbėjo A. Stankevičius.

Yra žinoma, kad A. S. buvo daleista kalbėti trumpai, vien tik reikale aukų Lietuvos Nepriugulmybės fondan; bet kalbėjo suvis kitokioje temoje, pašvėdamas visą kalbą išniekinimui savo idėjų priešų. Kalbėjo tokiu pat stilium, kaip kalba kunigai ir bolševikai. Žodžiu, kurstė ugnį, kuri ir taip per daug liepsnoja. Nesmagu buvo klausytis, kuomet ir vidurinės sriovės veikė, ai emė sekti kunigo ir cicilikų pėdomis ir jėsko progos, kad kitiems geriau užvažiuos. Kaip žmonės neužgria už tokius darbus kunigo ir cicilikų, taigi negali užgirti ir tautininkų.

Reikia nurodyti kitų klaidas, nerimtumą ir stengiamąsi kenkti Lietuvos išliuosavimo darbe, kuomet laimė ir išganimas visos tautos paremtas labiausia ant mūsų tobulumo, bet tik rimtai ir pavyzdinčiai. Tik rimtai elgenties galima įsigyti minios užuojautą ir atsielti tikslą.

Laikė prakalbos buvo renkamos aukos Nepriugulmybės fondan, kurių surinkta, iš taip didelio pulko žmonių, vos dvidešimtis su viršum dolerių. Mažanties žmonių tarpe, galima buvo nūgristi išsireikškimus: "Kur tik nueisi, visur išgirsi tik kitų niekinimą; tarbut, jie visi toki yra."

Gruodžio 17, šių metų, J. Dubio ofise atsibuvo Nepr. Fon. skryžiaus susirinkimas. Kiek teko patirti iš veikėjų, tai jau nusuntė į Centrą į devynis šimtus doliarų.

Svety.

ŠMEIŽIA IŠ PAPROČIO.

Kenosha, Wis. Gruodžio 22 d. vietinis Tautos Fondo skryžiaus parengė prakalbas, kad pagita-vus dėl aukų rinkimo. Kalbėjo, gerai lietuviams, žinomas, p. Račkus.

Pirmoje dalyje, savo kalbos p. Račkus gan gerai nupiešė Lietuvos vargingą padėjimą ir lenkų nedorus darbus, kaip ne mus nuolat šmeižia pasaulio akyse, kad tik kaip nors užkensus Lietuvos laisvei.

Toliau ragino visus aukauti dėl Lietuvos politiško reikalo. Ragino visų pažiūrą žmones, kad nors šiame laike sugyventų vienybėje, nes Lietuvos ateitis nuo to daug prigulės. Net ir Lietuvos Nepriugulmybės Fondą pavadino ir gi naudinga Lietuvai įstaiga, nors, žinoma, jis agitavo tik už Tautos Fondą, nes jojo vardu kalbėjo.

Smagu buvo klausytis, kuomet nuo estrados skrido mintys, sėjančios klausytojuose pradus ramaus sugyvenimo.

Pasekmės tokio pagirtino kalbėtojaus elgimosi pasirodė gra-

žios, nes aukų surinkta net \$500.00, ko visai nesitikėta, mat tarpe vietos, lietuvių jau du sykiu rinkta aukos dėl Lietuvos laisvės išgavimo. Rinko Tautos Fondo skryžiaus, kurs, rodos, yra pusėtinai surinkęs, ir Lietuvos Nepriugulmybės Fondan, pasidarbuojant pp. A. Kvedaro, A. Jurgilo ir P. Beišio, surinkta virš \$1,300.00.

Bet kalbėtojas, matyt, numanė iš kur vėjas ir stengėsi būti mandagus pirm rinkimo aukų, nes priešingai elgiantis, būtų turėjęs menkas pasekmes.

Antrojo dalyje savo kalbos p. Račkus, pasirodė tas pats Račkus, kurs berods, kiekvienam viešame savo pasirodyme, vien tik ir stengiasi kitus šmežti. Jis ir čia neiškentė nešmežęs tautininkų. Ne uždyka žmonės sako, kad pripratimas, tai antra prigimtis.

Jis tuoj pradėjo svaidyti savo filiozofijos (mės vadiname Račkinės) perlais, taikindamas į tautininkus, ypač į vietos veikėjus. Bet nabagai nepasisekė, nes vietos žymus veikėjas H. Labanuskas, turbūt, kad sulaukius bereikalingai įsisiubavusį kalbėtoją, paprašė paaiskinti, ką reiškia tie laisvamaniai ir laisvamaniški fondai, kuriuos kalbėtojas taip smerkia, nes, girdi, kenoshiečiai žino tik Lietuvos Nepriugulmybės Fondą, Centralinių Komitetą ir Tautos Fondą. Gi jokių kitų, kurie kiek nors darbuotus, kenoshiečiai nežino, tad negalima suprasti ką ir už ką mūsų kalbėtojas taip smerkia.

Čia kalbėtojas, vieton atsakyti, į užklausimą, užreikšė, kad jis nekenkęs tautininkams. Bet tik apsisukęs ir vėl pradėjo akėti tautininkus, net įsikisdamas į vietinės draugystės reikalus. Bet jis vėl buvo sustabdytas per p. A. Kvedarą, kurs pareikalavo nuo kalbėtojo nekurstyti vietos lietuvių vienų prieš kitus. Kadangi p. Kvedaras yra vienu iš rimčiausių vietos lietuvių, tat susirinkusieji parėmė jo reikalavimą ir emė šaukti, kad kalbėtojas susilaikytų nuo šmeižtų, nes kenoshiečiai to nepageidauja.

Neseniai čia kalbėjo L. N. F. reikaluose p. Bagdžiūnas iš Chicago, dabar gi p. Račkus. Koks didelis skirtingas tarp tų kalbėtojų. Pirmas pasėjo tikrą tėvynės meilę ir lietuvių, jam pabuvojus pas mus, jautėsi broliais. Gi p. Račkus pabėrė pas mus sėklą neapykantos. Ar prigis toji neapykantos sėkla mūsų kolonijoje parodys ateitis.

Butų gerai, kad toki pagiežos sėjikai Račkai, Bielskiai ir panašūs, neturėtų balso Lietuvos atbudavimo darbe, nes jie ne budavoja, bet griauja.

Vietinis.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybų, taisyklų, Sur. Valst. istorijos, abėjos istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietinės liaularašystės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

1100 So. Laisted St., Chicago, Ill.

Mildos Teatras

3138-42 S. Ha lsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėloni 2 val. po pietų.

Žemai 15c Viršui 10c

Čia prirokuojama ir karės mokesťjs Yra pulkiausia vieta prajidimui lioso laik

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskolinams Jums pinigų ant jų ant legaliu-islygu, arba išperkama Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Jeigu gerai pasiūtos Drapanos tai nereikia Guarantee.

Atmink, kad laikrodį gryno aukso nėra gvarantuotas. Aš ir nieko negvarantuojau, bet užtikrinu kožnam, kas pas mane užsisakys siutą, ar overkotą, pilną užganėdinimą, arba nei cento nemokėsitė.

Laisvės Bondsus priimu už darbą.

L. GELEZINIS

4503 SO. WOOD STREET CHICAGO, ILL. TELEPHONE BOULEVARD 5669

Kalėdų Dovanų Didelis Išpardavimas.

Mūsų aukšnių daiktų krautuvė yra puikiausia ir didžiausia ant West Sides, kur galit sau pasirinkti ką tik norite iš aukšnių bei sidabrinų daiktų, kaip tai:

Žiedų, deimantų, laikrodžių ir įvairių kitokių daiktų: taip, kad katras aukso daiktą prašysit, tai tas aukso daiktą ir gausit; jeigu nebus aukso, tai pinigus sugrąžinsime.

Taipgi parduodu 5 šlokelius, 1 seifą, 3 voltkelius, ir kitokių daiktų kalite gauti pirkti ant to didelio išpardavimo. Katras ir nemanote pirkti, bet vistiek ateikite pasižiūrėti, kaip mės pigai parduodame. Visas išpardavimas tęsis dabar.

Mės ir Akinus priskiriame prie visokių akių

PETER A. MILLER

DIAMONDS, WATCHES AND UP TO DATE JEWELRY GRADUATE OPTICIAN

2128 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Bra nch 4906 W. 14th Street. Cicero, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Mės neesame bankerai, bet mės gvarantuojame Tamstal suėdymą 50% ant Tamstos pinigų, ausiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus lve \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduoda me po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valtų siutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdien ir vakaras iki 9 val. Subatom's est atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 9 val. vakare.

Reikalaujame

į darbą 1000 agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst. Darbas prakilnus, pelningas irparam us kiekvienam. Dėl informacijų atsišaukite

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St. Chicago, Ill.

MAŽUS IR

DIDELIUS

SPAUDOS DARBUS

VISUOMET DUOKITE SPAUSDINT

"LIETUVOS"

DIENRAŠČIO

SPAUSTUVEI

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	¢.02
Per week	.12
Per month	.50
In the United States, by mail —	
One year	\$5.00
Six months	3.00
Three months	1.60
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlius.
 Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktoriai
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms:

Lithuanian Publishing Co.
 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephonas Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apa-
 sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisistūti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gra-
 ži ni atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
 Rašyti Redakcijon stūčiant, ir kuomet grąžinimo iš-
 šos prie rankraščių yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
 lais reik kreiptis laikais ir Dienraščio Administracijai.
 Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
 Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
 dės (apart slapvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniškai Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
 12-tai šio ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Laikas jau laikas!

Mus tik-ką pasiekia labai svarbios žinios
 iš Lietuvos. Ten įvyko stambių permainingų.

Tuometinė Lietuvos valdžia, pirmiausia
 susidėjusi vien iš tautininkų, bėparyvių ir k-
 čia Amerikoj praprista vadinti klerikalais ke-
 lis sykius mainėsi ir galutinai dabar nusistatė
 taip, kad į ją įeina ne tik atstovai iš visų
 lietuviskų partijų, neišskiriant nei socialistų,
 bet į ją įeina taipgi ir atstovai nuo Prūsų
 Lietuvių, nuo Lietuvoje gyvenančių žydų, nuo
 lenkų ir nuo baltų.

Tas mums neabejotinai parodo, kad visos
 Lietuvos partijos, visi jos gyventojai, nei-
 šskiriant nei gyvenančių joje svetimauciu,
 pradėjo išvieno Lietuvos neprigimybės veži-
 mą traukti.

Tas faktas duoda džiuginantį parparody-
 mą apie Lietuvos žmonių politiską pribrendi-
 mą. Kiekvienas lietuvis, girdėdamas tokias
 žinias, negali susilaikyti neisimetus kepurės vir-
 šun ir nesušukęs: "Valio Lietuvos vienybė!"

Bet iš kitos pusės tuo pačiu laiku prieš
 mūsų akis stoji Amerikos Lietuvių paveik-
 slas, kuris priverčia mus akis iš gėdos nuieisti.

Stai turime čia Amerikoje čia ketvirt-
 dalį Lietuvių tautos; turime laisvės ir demo-
 kratijos šalį gyvenančių mūsų išeiviją, kuri
 rodos galėtų būti pavyzdžiu nuslopintai Lie-
 tuvai.

Bet ką gi mes matome? Tenai, Lietu-
 voje, sueina kruvon dirbti lietuviai katalikai,
 liuteronai, žydai, stačiatikiai, amerikaliai, tau-
 tininkai, socialistai... O čia pas mus? Bur-
 niz ir spjaudosi ir pešasi let du fondai, dir-
 bantieji lygiai tą patį darbą... "Savo fondo
 niekinti nenori," savo partiją stiprina...—su-
 tautos ateities skiauda.

Plačios gi minios, kurioms tankiausiai ne-
 apeina jokios partijos, per keturis metus pra-
 šo ir prisipaštyti negali, laukia ir prisilaikyti
 negali kokios nors "vienybės," bendro darbo,
 kad visiems žmoniškai galima būtų dirbti ir
 Lietuvos laisvės išgavimui prigėbėti.

Kodėl gi taip yra? Kas tam kaltas? Kas
 pjudo vienus prieš kitus?

Ar nelaikas pagalios mūsų plačioms mi-
 nioms išbusti ir savo balsą pakelti prieš to-
 kią betvarę, kuri ant Amerikos Lietuvių už-
 trauks amžinos gėdos šešėlį?

Padėjimas Lietuvoj.

Sulyg paskučiausių žinių politinis Lie-
 tuvos padėjimas yra toksias:

Lietuvos dalis vienišasi. Prūsų Lietuva
 jungiasi su Didžiąja Lietuva. Tai sužinome
 iš Šveicarijos, matyt Lietuviškojo Informa-
 cijos Biuro, pranešimų per Associated Press,
 atspausdyt Amerikos laikraščiuose, kad Prūsų
 Lietuvoje kilo maištai, kad Prūsų Lietuviai
 po direktyva Dr. Gargalačio, buvusio Prūsų

Landtago Lietuvių Atstovo, užėmė Prūsų Lie-
 tuvos miestus, taip toli į pietus, kaip Gumbi-
 n-3, Insrutys ir Veluva, kad Tilžėje jie susau-
 kę vietinę atstovybę ir siūnia savo atstovus
 į Lietuvių Viršiausiąją Tarybą Vilniuje.

Tą žinią apie jungimąsi Prūsų Lietuvių
 prie Didžiosios Lietuvos patvirtina ir gau-
 tasai 19 diena gruodžio telegramas iš Šveicari-
 jos, minėtinai, kad Amerikiečių pasiuntiniai
 Europon, kun. Dobužis ir p. Pakštas, įstojus
 Prūsų Lietuvių atstovams į Vilniaus Tarybą,
 iš Viršiausiojo Pildomojo Komiteto (?Šveica-
 rijoj) išstoje.

Iš to pasirodo, kad Šveicarijoj Komitetas
 yra ryšyje ir, matyt, veikia sutartyje su Vil-
 niaus Taryba.

Antra linksma žinia iš 19 dienos tele-
 gramo yra ta, kad Gardino gubernija, kur
 Lietuviai, senovės Jatvingiai, didesnėje dalį
 jau yra įstaitę, taipgi susijungė su Lietuva
 ir turi Lietuvių Vilniaus Taryboje savo at-
 stovus.

Trečia džiuginanti mus žinia yra (taipgi
 iš 19 d. gruodžio gauto kablegramo), kad,
 susijungus visoms Lietuvos dalims, ir viduryj
 visos Lietuvių partijos susitaikė ir eina išvien.

Iš pirmiau mums praneštojo ministerijos
 sanstato matome, kad į ministeriją inėjo visos
 sriovės, išskyrus socialistus. Kiek vėliau bu-
 vo praneštas pataisytas ministerijos surašas,
 su įstojusiu į ministeriją p. Stašinskiu, socia-
 listu. Paskučiausioji žinia pasako aiškiai, kad
 socialistai prisidėjo prie rėdo.

Prisidėjo taipgi prie Lietuvių ir įstoję į
 Viršiausiąją Lietuvių Tarybą ir Žydai. Tai
 praneša mums kablegramas 19 gruodžio. O
 22 dienos gruodžio Associated Press cituoja
 iš Europos Čecho-Slovakijos prezidento Ma-
 saryko kablegramo, kuriame jis (Masaryk)
 sako, gavęs, tarp kitko, telegramą iš Lietu-
 vos, kad Žydai sutikę įstoti dalyvumą Lietuvos
 rėde. Vietos, kurias jie Lietuvių Ministeri-
 joje užėmė, esą šios: Žydų vienas esąs pa-
 gelbininku ministerio užsienio, kitas pagelbi-
 ninku ministerio pirklųbos ir pramonės, o tre-
 čias žydas esąs viršininku tam tyčia įsteigta-
 me Žydų žinybos departamente.

Žinios, paeinančios iš įvairių šaltinių, ma-
 tyt, yra autentiškos ir viena kita patvirtina.
 Lietuvoje vargas, badas. Miskai pilni
 plėšikų. Bandos vokiečių, pasiluosavusių iš
 disciplinos karių, užpuola ant vietinių gyven-
 tojų su tikslu plėšti ir grobti. Tą patį daro ir
 grįžtantieji iš Vokietijos per Lietuvą paleisti
 rusų belaisviai.

Vargšė Lietuva. Nelaimingi Lietuviai!

Rusai-bolševikai, eidami keturiomis divi-
 zijomis, užėmė rytinę Latviją. Nuo Valko ir
 Jakobštado jie grėsia Rygai ir Mintaujai;
 22 d. gruodžio buvo užimtas Rosseten ir Dar-
 doevas, pakelė į Mintaują. Anglų laivynas
 atplaukė į Liepą, kariumenės vienok nei-
 sodino. Atvežęs tik ginklą. Atplaukus į ry-
 tinį Pabaltmarį Anglų laivynui, Švedų kari-
 kiekie laivai padarė demonstraciją rytinio Pa-
 baltmario vandenyse.

Lenkų vadai Halleris Pilsudskis ir Pade-
 revskis, jau nepaisant kitų, yra išsitare, kad
 jie užimsią Lietuvą ir jos sostinę Vilnių. Laik-
 raščiai praneša, kad Lenkai jau turį užėmę
 Brest-Litovską. Žinios gi iš Washingtono
 24 d. gruodžio pasako, kad gen. Halleris su
 50,000 Lenkų kareivijos išlipęs Danzige. Len-
 kai iš čia, tarp kitko, eisą prieš rusų bolševi-
 kus. Lenkai su rusais perubėžinoja, kad prie
 Rusijos prieiti, jie pirmą turi užimti Lietuvą.
 Lietuviai protestuoja, kad lenkai peržengtų
 Lietuvos rybas. Lietuviai jau senai yra pa-
 davę prašymą Amerikos rėdai, kad leistų
 jiems organizuoti Lietuvių kareiviją pagalbe-
 ti talkininkams. Paskutiniaisiais laikais Lie-
 tuviai yra prašę Amerikos, kad padėtų orga-
 nizuoti Lietuvoj kareiviją ir suselptų ten Lie-
 tuvių ginklais. Jie patys atsispirs prieš rusus-
 bolševikus. Jeigu gi jau talkininkams pris-
 eity padėt ginti Lietuvą nuo bolševikų, tada,
 buvo išreikštas Lietuvių pageidavimas, kad
 ten būtų pasiųsta Amerikos būriai, susidedan-
 ti, kiek galima, ir iš Lietuvių kareivijų.

Šveicariečiai rašo, kad Lietuvoje yra or-
 ganizuojama iš apie 20,000 milicija. Organi-
 zavimas sunkiai einas. Žinome dėlko—pinigų
 trūksta. Jei Lietuviai atstovės ir apgins Lie-
 tuvos rubežius iki taikos, Lietuvos neprigul-
 mybės klausimas bus aiškus. Jei Lietuvą už-
 ims rusai-bolševikai arba lenkai, kils naujos
 komplikacijos.

Gelbėkime Lietuvius kuom galime, kad
 apsigintų. Pirmiausia visko stiprinkime Lietu-
 vos rėdo autoritetą. Visos Lietuvos dalis ir
 visos partijos remia ten vieną valdžią ir mes
 ją renkime. Norime, kad talkininkai Lietu-
 vos rėdą pripažintų. Pirmą pripažinkime ji
 mes patys. Surinktus pinigus, daiktus, drapa-
 nas, siųskime ir dalinkime tik per Lietuvos
 valdžią.

J. Žilinskas,

Pild. Tarybų Komiteto Sekr.

Skerdžius.

(Tąsa)

— Gerai, užeisiu, užeisiu, — žmonele, kol ne! — žada La-
 pinas ir gena toliau.

— Motien, a Motien! —
 Šaukia kitą moteriškę, kur
 eina per kiemą į tvartus su
 melžtuve rankoj: — ar ne tu
 prašei skujinę?

— Aš, širdele, aš. Tik ra-
 žai senos liko.

— Taigi, moterėlė. Aš tau
 nunai surišau tokią, kad visai
 vasarai t-ks. Kaip kupstas.

— Vai kad tau Dievulis
 sveikatėlę duotų! — Dėkuoja
 moterėlė, sėjėdama į vartus:
 jau aš tau dėduli, gera ban-
 delę iškepsiu. O tai suvis jau
 bėda buvo, — kalbėjo mote-
 riškę, įmdama iš skerdžiaus
 rankų skujinę: — šluoji, šlu-
 oji, ir pusė anglų kronsnų
 lieka. Vieni ražai tik O gal
 vyrų dasiprašysi!

— Ką jus darytut, kad se-
 no Lapino netekute?

— Užiek, dėduli, gydymas,
 aš tau nors kiaušindį krep-
 šelin indėsiu. Tik užiek!

— Gerai, gerai, tetule, už-
 eisiu. Kol neuzeiti.

Eina skerdžius toliau vidu-
 gatve. Apipuošė jį iš visų pu-
 sių vaikai, kai musės.

— Dėduli, ar parnešei man
 aukšliuką? — rėkia vienas.

— Man dėdulė? — šaukia
 kitas.

— Ar nudrožei man rėknę?
 — lenda trečias.

Skerdžius vienam kiša
 aukšliuką, kitam rėknę, tre-
 čiam margintą lazdelę, o tam
 vėl dudelę.

— Tik žiūrėkite, kad man
 pavogtute iš tėvo krepšio ti-
 tuno; o tu, atsigrįžęs į ma-
 žesni, kuriam davė lezdelę,
 nors dešimtį degtukų; ne, tai
 atimsiu lazda ir atiduosiu
 Jankai; jisai man visą sauja
 atneš degtukų. Atneši, Janka?

— Atnešiu, — juokiasi Jan-
 ka, o akutės net žiba, — tik
 parnešk man tokią, kad iš-
 lenkta dar.

— Parnešiu, parnešiu, pa-
 čią gražiausią išpjausiu, tik
 prigaminę man rydienai. O
 dabar te tau vartos, nunešk
 savo motulei, aš dar anądien
 žadėjau.

Vaikas paėmė vantas ir,
 užlindęs ant vartų, pavarė kie-
 man.

— Petruške, neški motkai
 vantas, greičiau! — rėkia jis
 ant savo seseries, kuri stovė-
 dama su į lana, žiuo, kad
 kiaušlės neatvartų nuo lovio
 parsų; o patsai užsikorė ant
 tvoros, apskabino kuolą ir tu-
 pi, kaip pelėda.

— Tupėk, tupėk, kaip vi-
 sa ant tvoros! pamatysi, o
 dega užaugs, — šaukia Petruš-
 kė.

— Nebijau, — atrėžė vaiki-
 nas, — neužaus.

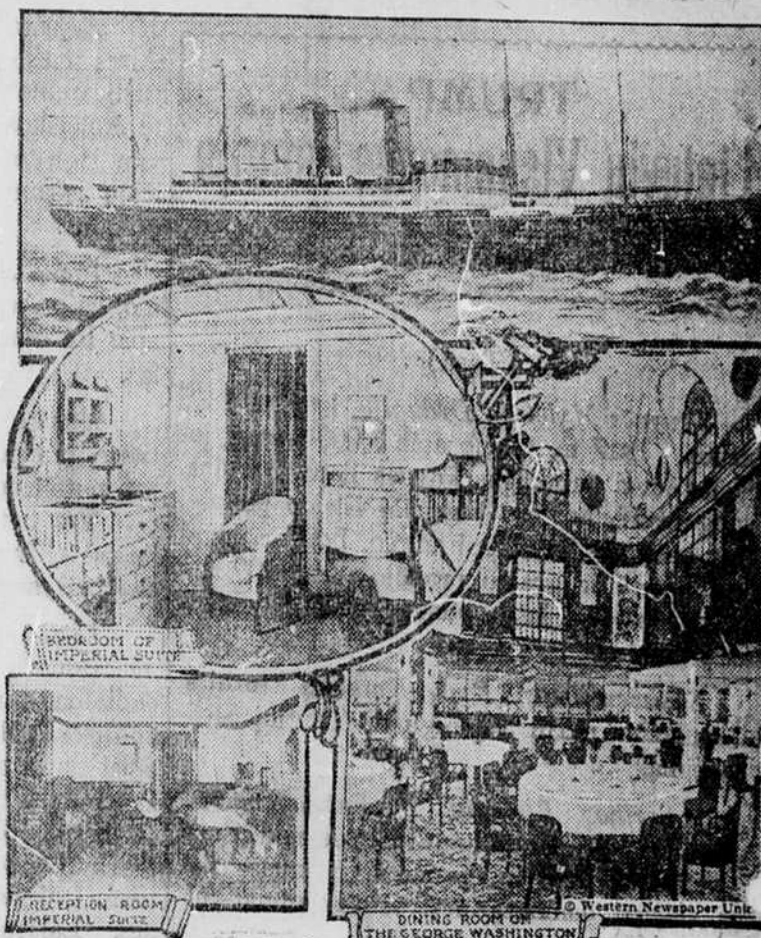
— O kam, dėde, šluota? —
 Klausia pienuo, kur šluotą
 neša.

— Šluotą savo šeiminiškai
 nunešiu, kad gardžiau užbal-
 tintų buizą.

— Dėde, dėde, ar matai!
 Grainis nukirto liepą.

Žiuo skerdžius: tikrai, lie-
 pos nėra. Jis dar nenori ti-
 kėti akim: patrynė, lyg žmo-
 gus iš miego prabudęs, ge-
 riau praplėšė—vaigi vis nėra!
 Ten už višnių sodelio pas tvar-
 tus Valainio ji stovėjo, aug-
 ščiausia ir plačiausia visų me-
 džių, o dabar ten nieko nėra.

Vincas Krevž.

Laivas "George Washington," kuriuo nu-
 plaukė Prezidentas Wilsonas Europon ir ke-
 letas reginių jo vidui.

IZDO SEKRETORIAUS PASKELBIMAS.

Washington, D. C. Izdo sek-
 retorius p. Carter Glass išleido
 sekantį pranešimą:

"Atkreipta mūsų atydata į tą
 faktą, kad daugelis labdarinių
 organizacijų rinkdamos aukas
 šioje šalyje, savo atsišaukimuo-
 se, laiks nuo laiko, pabrėžia, kad
 Laisvės Paskolos Akcijos (Li-
 berty Bonds) ir Karės Taupy-
 mo Markės (War Savings
 Stamps), yra priimanos lygiai
 su grynais pinigais."

"Tie labdariniai žmonės, tur-
 but, nepermatė to fakto, kad,
 kaip ilgai Suvienytų Valstijų pramonijos bei vaizbos šakas."

Pirmiau ir dabar.

"Iš klaidų žmogus mokinas." Šis priežodis yra taip senas,
 kaip sena yra žmonijos išmintis. Tik vargas, kad ne visis žmo-
 nės yra išminting mokiniai, daugelis yra tokių, kurie atkartoja
 tas patias klaidas kiekvieną kartą, vietoj to, kad pasimokinus iš
 savo patyrimo ir nuostolių.

Dar ir dabar daugelis darbininkų, net daugelis ir darbdavių,
 kurie mažą sužeidimą skaito už menkėkį. Kitados visur pa-
 našiai darydavo. Darbininkas nusibriedavo ranką, įsikirdavo
 koją, ar kiek susižeidavo. Jis nuėjęs prie "furmono" parody-
 davo savo žaizdą. Nekalbėk man, jog tu mesi darbą dėl tokio
 menkėkio! Vyruti, kaip tu esi opus. Ir darbininkas perkal-
 bėtas manydavo, jog tai ištikro menkėkies, uždėjęs kokią "pli-
 sterį" arba net ortinklį iš kokio nors dulkėto kampo ir tęsdavo
 darbą toliau.

Kartais darbininkas, turėdamas kokią žaizdą, manydavo, kad
 dėl tokio menkėkio būtų net sarmata skysties arba metus dar-
 bą eiti gydyties, ir gydydavo pats savo žaizdas senovisku būdu
 ir stengdavosi užmirti savo skausmą dirbdamas.

Tiesą, daugelį atsitikimų žaizda buvo nepavojinga ir ne-
 reikaldauja ypatingo prižiūrėjimo, bet tankiausiai užnoudijimas
 kraujo prisidėdavo, kas kartais rodėsi menkėkium, arba pradė-
 davo puti-pulioti, kaip kada surakindavo žiotis, tai vis pasekmė
 to mažo nuorėžimo, apie kurį nebuvo laiku pasirūpinta, o po-
 tam visas trisras ir pinigai užnikė, nes jau būdavo per vėlu, kur
 išspradžios išvalymas ir keli lašai dizinfekcijos būtų užteke.

Bet koksai skirtumas dabar dirbtuvėj, kame užvežda deda
 visas pastangas idant apsaugojus gyvastį ir sveikatą darbininko
 kame mokinama kaip užlaikyti sveikatą, tiesiai prisako elgti
 atsargiai visuose atsitikimuose.

Taip dėl pavyzdžio laikraestyje "The Wilsonian," kurs yra
 leidžiamas dėl keturiasdešimts tuksantų darbininkų, kurie dir-
 ba skerdyklose ir "packing house" Wilsono ir Ko, mes randame
 straipsnį, kuriame duoda patarymus, kaip reikia elgties prie dar-
 bo.

"Kiekvienas susižeidimas, nežiūrint kaip menkas jis būtų,
 turi būti praneštas "furmonui," kurs turi ligonį nusiųsti į li-
 goninę, kur jam bus suteikta tam tikra priežiūra uždyką. Ma-
 žas nusibriedimas, jeigu nepriziūrimas laiku, gali būti priežas-
 timi kraujo užnoudinimo, kas gali reikšti rankos arba sąnario
 nustojimo."

Taip prižiūri šiadien darbininkus išmintinga užvežda. Tai
 dėl abalo labo kaip pramonės, taip ir darbininkų, kad atsargu-
 mo vartojimas plinta į visas dirbtuves, nežiūrint ar jose dirbtų
 tik keli darbininkai, ar dešimts tuksantų, kad priežodis taip
 tankiai vartojamas būtų visai užmirštas: "Tai niekai. Neminėk."

Firma Wilson ir Ko. yra pateisinama primindama savo dar-
 bininkams: "Be jūsų parėmimo mes negalime prašalinti visus
 nelaimingus atsitikimus, nes pastangos vienos ypotos rodosi
 labai menkos, bet dirbant visiems išvieno galima susilaikyti gerų
 pasekmių."

Apsvarstyk šitą ir dar kartą apsvartyk: "Nepavelyk sau nei
 vienos minutos neatsargumo, kurs gali būti tau priežastimi si-
 dgelos ir išmetinėjimo per visą tavo gyvenimą."

Koks skirtumas, pirmiau ir dabar. Tai yra vienas darody-
 mas daugiau, kad patyrimas, nors taip daug žmonių nemoka juo-
 mi pasinaudoti, vistiek laipsniškai maino budą mūsų gyvenimo
 ir veda prie daug saugesnio ir geresnio gyvenimo.—Apgarsinimas.

(Toliaus bus)

PASISKAITYKITE!

Vilnius.

Prabėgo metų, metų daug,
Garbė pražuvo praėjus;
Garsingas mūsų sostapis
Užsūdo liudnas, be vilties.

Užsūdo liudnas, be vilties,
Kas jau praėjo, tai sapnai...
Ant sueigtų rimtų, karstų
Nebeina drąsus milžinai.

Europoje garsus toli,
Kopojęs lenką, vokiečius
Nurimo Vilnius... Jo drąsa
Gal jau ant amžių neb'atbus.

Tik nuolat Vilija sriani
Apsako praėję drąsiai:
Vaidenas jai laikai seni
Ir verda jos balti kraujai.

Bangi praieivini jos šneka:
Ją girdžiant sudreba širdis—
Nerims bet Vilijos banga,
Vis skelbs senybės paslaptis...
Margalis.

EDEAMIČI Vertė M. GRIGONIS

SIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

"Iškilninga valanda! Žvilgėsi ir sielos
nesuskaitytos minios atsiliepiu į tą grabą,
i suplysusias Italijos kariūnėms vėliavas, jas
nešė 80 afilerių, kurie grabą lydėjo. Visų
sielos drebėjo, nes tosios aštuoniasdešimt vė-
liavų, priminė jiems tūkstantis žuvusiųjų, pri-
minė upelius kraujo, priminė visų brangiau-
sių mums išeikvius, visų švenčiausių mums
aukas, mūsų giliausias žaizdas—ne jose visa
Italija buvo!

"Kirasirai pakėlė grabą, ir visi nulen-
kė, pasilenkė vėliavos naujųjų pulkų ir
senos, suplysusios vėliavos Gonio, Postrengo,
Santa Lucijos, Novaros, Krino, Paletro, San
Martyno, Kastelfidardo; aštuoniasdešimt ge-
dulinių vėliavų nukrito ant grabo, šimtai me-
dalių į jo viršų subarsėjo, ir šis garsus visų
širdysna įsmego, kaip garsas tūkstantis žmo-
nių balsų, susiliejusių į vieną šauksmą: "Su-
diev, mūsų karaliai! Gerasai, drąsūs, teisin-
gasai karaliai, sudiev! Širdys tavo tautos
tu gyvenai, kol švies Italijoje saulė!"

"Po to vėliavos drąsiai į dangų pakilo,
ir karalius Viktoras-Emmanuelis nuėjo į an-
žiną Panteono garbę."

FRANTI IŠ MOKYKLOS IŠVARO.

Tiktai niekšas, Derossi kalbant, galėjo
juoktis—o Franti juokėsi. Aš jo neapken-
čiau. Jisai blogas berniukas. Kai tėvas at-
eina mokyklon savo sunaus skystį—Franti
džiaugiasi. Jei kas nors verkia, jisai juokiasi.
Jis bijosi Garrone, bet mūsų mažąjį murini-
ką, ne jisai silpnas ir mažas, kankina Kros-
si, nes jisai vienos rankos neva do, tyčiojasi
iš Prekossi, kurį visi gerbia; juokiasi net iš
Roberti, iš to, kuris, vaikai išgelbėjęs, dabar
ant lazdy vaikšto; kas tiktai už jį silpnas, ir
jo užpuola, ir jei supyksta, tai primuša.
Kaž-kas nuo jo atstumiančio yra jo žemoje
kaktoje, piktose akyse, kurias jisai slepia po
kepūrės kazarika.

Jam visi lygūs, juokiasi į mokytoją žiu-
rėdamas, ką tiktai sučiumpa, tą vagia ir, kaip
imanydamas, gina; jis be paliovos su kuo
nors barzda, grūčijasi, atsineša mokyklon ilgų
spilkų, kuriomis kaimynus duria, ištraukia iš
savo svarko ir iš kitų sagutes ir žaidžia jomis;
jo krepšelis, sąsiuviniai, knygos—purvini, su-
plėšyti, plunksna sulaužyta, negai nukrantyti,
drabuziai nuo muštynių visi sudraskyti, sky-
lėti.

Kalbama, kad jo motina, iš priežasties
jo "darbelių," susirgusi, o tėvas tris kartus
jį iš namų išvaręs.

Kartais jo motina ateina mokyklon apie
sunaus elgimąsi pasiteirauti ir visados išeina
asarodama. Jisai neapkenčia mokyklos, ne-
apkenčia draugų, neapkenčia mokytojų. Mo-
kytojas kartais nuduoda jo prasižengimų ne-
matas—tada dar blogiau esti. Mokytojas me-
rino jį lipšnumu pataisyti—jisai iš jo juo-
kiasi. Mėgino barti jį—jisai nūdengia akis,
nuduodamas verkiantį, o tuo tarpu juokiasi.
Jam tris dienas buvo užgnę mokyklon ateiti
—jisai sugrįžo dar piktesnis ir žiauresnis, ne-
gu buvo. Kartą Derossi pasakė jam:

— Liaukis tu! Matai, kad mokytojas
dėlei tavęs kenčia.
Tada Franti už persėjimą žadėjo jam
pilyan vinį indurti.

Šiandien jį pagaliau, kaip šunį, iš klasės
išvarė. Tuo laiku, kada mokytojas davė Ga-
ronne perrašyti juodraštį mėnesinio apskai-
čiavimo "Mažas bugnorių," Franti sviedė į grin-
dis petradą, kuri, kaip iš šautuvo, iššovė.
Mokytojas, pašokęs iš vieto, suriko:

— Franti! Lauk iš klasės!
Bet jisai atsakė:
— Tai ne aš!
O pats juokiasi. Mokytojas atkartojo:
— Išeik!
— Nei nemanau!—atsakė šisai.

Tada mokytojas, baisiai supykęs, puolė
prie jo ir, sučiupęs jį už pečių, ištraukė iš
suo. Jisai gynėsi ir dantimis griėžė, taip
kad mokytojui prisiejo jį iš klasės išvesti ir
kuone ant rankų pas direktorių nunešti; pas-
kiaut sugrįžo į klasę vienas ir, susiėmęs galvą,
atsisėdo prie skobnio.

Jisai buvo uždušęs, o veidas jo toks su-
iręs, nuliudęs, kad gaila buvo žiūrėti.
— Ir tai po trisdešimt metų mokyto-
javimo!—palingavęs galvą, liudnai jisai tarė.

Klasėje viespatavo tylą. Jo rankos iš
pykčio drebėjo, o rankšlė ant kaktos tokia gi-
li pasidarė, kad į žaidžą buvo panaši. Varg-
šas mokytojas! Visi jo gailėjo. Derossi atsi-
stėjo ir pasakė:

— Pone mokytojau, nenusiminkite. Męs
visi jus mylime.

Tada mokytojas truputį nusiramino ir
tarė:

— Vaikučiai, tęsime toliaus lekciją.

PERSKIROS IVAIRIOSE ŠALYSE.

Perskiros tarp vyro ir pačios pas šiolai-
kinius grekus vargiai tėra žinomos.

Industane bile kuri pusė dėl menko ko
gali palikti kitą ir apsigyventi.

Senovės žydai turėjo neapribotą tiesą
skirtis su pačiomis.

Perskiros vargiai teidžiamos Tibete, jei
nėra sutinkimo ant to abiejų pusių. Apsivedi-
mas antri kartu užgintas.

Kochin, Chinijoje, asmens norintieji per-
skirų, sulaužo porą šipulių akyvaizdoje liu-
dininkų ir viskas atlikta.

Čerkezijoje pripažinta dvejos perski-
ros: persiskyrusios pusės gali apsigyventi tuo-
jaus, arba laukti metus po perskirų.

Pas Amerikos indijonų gentes pagaliu-
kai quodami jungtinių liudnuinkais buvo su-
laužomi, kaip perskirų ženklas.

Jei turkomanai pati prašo leidimo išeiti ir
jis pasako "eik," nesakydamas "sugrįžk at-
gal," tai reiškia, kad jie persiskyrė.

Siberijoje, jei vyras nėra pasitenkinęs,
kad ir menkiausiu daiktu iš pačios pusės, tai
jis nuplėšia kepūrę ar šydą nuo jos burnos ir
tas buva persiskyrimu.

Siame, pirmą patį gali būti perskirta, bet
neparduota, kaip tas gali būti daroma su ki-
tomis. Ji gali paimti su savim pirmutinį vaiką.
Kiti vaikai priklauso vyrui.

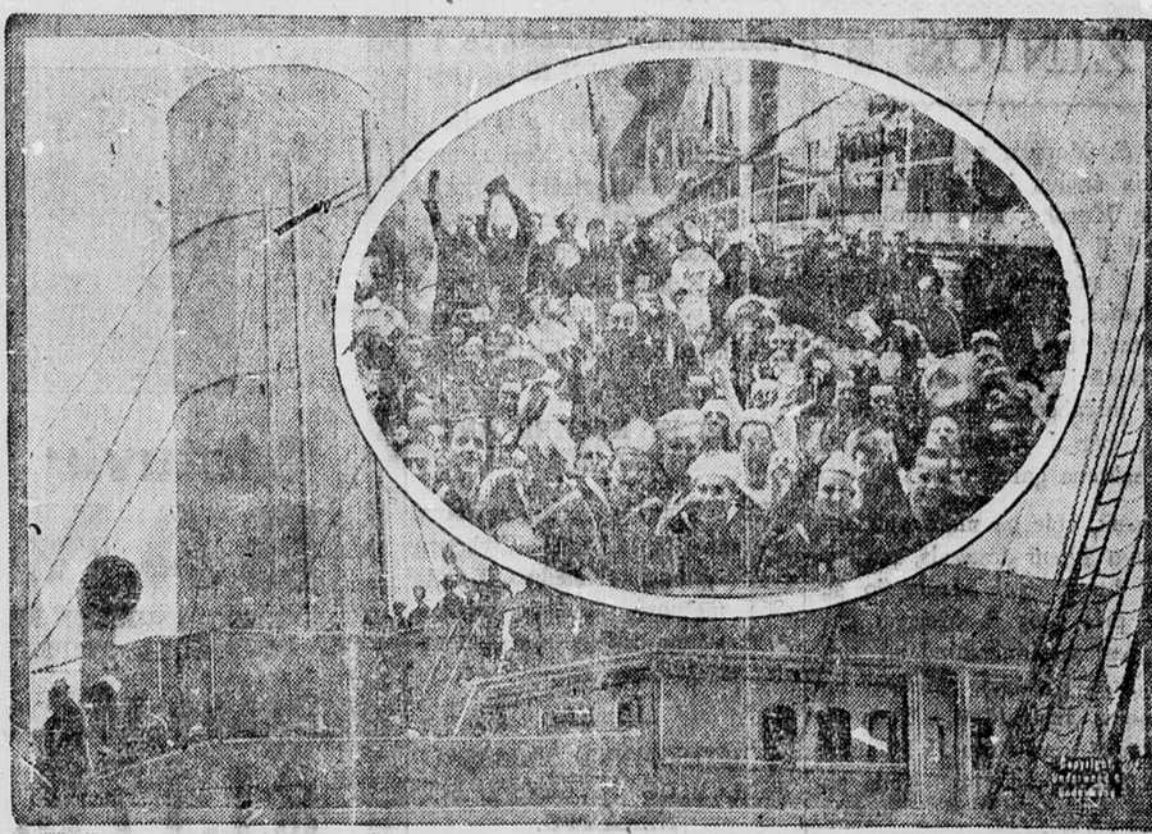
Pas maurus, jei pati nepastoja vaiko mo-
tina, tai ji gali būti perskirta sutinkant gen-
tei ir vėl gali ištekti.

Šiaurinėse šalyse, jei vyras geidžia per-
skirų, tai jis supykęs išeina iš namų ir ne-
sugrįžta per kelias dienas. Tas reiškia, kad
pati turi išsinešinti.

Pagalios dar vienas—pas bolševikus ža-
da nebūti jokių perskirų, nes nebusi nei
šiubų.

Miss Gladys McGowan Ballard likosi
paskirta seržantu policijos New Yorke.

Prezidentas Wilsonas sako: "Good-bye, America" prieš išvažiuosiant Francu-
zijos dalyvauti Taikos Konferencijoj.

MOKSLO PASAKOS.

Antroji Pasaka.

Neradęs upėje smagios vietos
išsimaudyti, mokytojas paprašė
piemėnų, kad parodytų. Ir nu-
ėjo su vaikais į paupį.

Besimaudydami vaikai užtiko
vandenįje diktoką akmenį. Iš-
manė jį pašalinti, ant kranto iš-
mesti, kad nebesipainiotų. Keli
sukibę lengvai atrito prie kr-
što, tik ant kranto užrūsti ne-
pajėgė.

— Ką, nenor ant kranto klau-
tytis?—juokavo mokytojas.

— Nenori,—dejojo vaikai.—
Kai krašteli iš vandens išsiki-
ša, tuojau jį kas tarytum atgal
traukti ima.

— O ar žinot, kiek akmuo
vandenįje lengvesnis, kaip ore?

— Kas jį žinos! Daug leng-
vesnis.

— Tai kitą perpieję namieje
išstisim.

— Prašom dabar, prašom da-
bar,—ėmė prašyti vaikai.

— Dabar negalim, turėsim
sverti, seikėti; šiaudie to nesu-
spėsim padaryti.

— Sutarė, kad rytoj visi tuojau
po pietų atbėgs į svirą. At-
neš akmenį, maždaug dviejų
kumščių didumo, virvele, platų
molinį puodą ir vandens kibi-
rą.

Kaip buvo sutarta, taip ir pa-
daryta.

Mokytojas liepė gerai pasiėti
virvele akmenį ir pasvėre be-
mėnu,—lygiai to svarų. Paskui
esantį puodą pripildė skli-
diną vandens ir vėl pasvėrė ak-
menį, palengva nugarmdinę
puodą. Akmuo svėrė tik 8 sva-
rus.

— Akmuo vandenįje paleng-
vėjo dviem svarais!—suko vai-
kai.

— Taip. O dabar,—tarė mo-
kytojas,—pasversim vandenį,
kurs iš puodo išsiliejo, nugarmd-
us akmeniui.

— O kaip jį susėmsi?—atsi-
liepė drūčkis.

— O kam semti?—šoko gin-
čytis Jurgiukas:—pasversim tuo-
jau nepilną puodą, paskui pri-
pylę sklidiną, tad ir matysim,
kiek išsiliejo.

Mokytojas, pagyręs Jurgiuką,
rupingai pariso puodą virvele
ir pasvėrė,—18 svarų; paskui
pripildęs pasvėrė,—20 svarų.

— Tai buvo nusilieję du sva-
ru,—tuojau atsiliiepė Jurgiukas.

— Taip,—pritarė mokytojas,
ir akmuo buvo vandenįje pa-
lengvėjęs 2 svarais. Taigi...

— Du svarų vandens nuliejo
ir dviem svarais palengvėjo,—
neiškentė neįsikęs Jurgiukas.

— O kad būtų akmuo dides-
nis ir tris svarus vandens būtų
išstūmęs iš puodo, tad trims
svarais palengvėtų?—paklausė
Kaziukas.

— Taip,—pritarė mokytojas.

— Tai mės rašim kitą, dides-

nį akmenį ir išstisim,—atsiliiepė
Jurgiukas.

Kiti vaikai jam pritarė. Pri-
tarė jiems ir mokytojas; pata-
rė dar tą patį tyrimą padaryti
ir su kokių geležaliu, kad ir
su noragu. O tuo tarpu paprašė
atsiminti, kiek svėrė akmuo ir
kiek dėl jo išsiliejo iš puodo van-
dens.

— Akmuo,—atsiminė vaikai,
—svėrė 10 svarų, vandens, ak-
mens didumo, buvo išsilieję 2
svarų.

— Taigi, paklausė mokytojas,
—kiek kartų mūsų akmuo sun-
kesnis už vandenį?

— Penkis,—tuojau atsiliiepė
Jurgiukas, o paskui jį ir kiti
vaikai.

Besikamsydami aplink moky-
toją, vaikai netyčiomis buvo svir-
no duris uždarę. Svirno sanda-
raus buta: pasidarė tamsu, tik
po duris viduryje spykšėjo švie-
sė, kur sausa šakelė buvo iš-
kritusi.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, siena vi-
sta vaikščioja! Kaip keista, ko-
joms aukštyti!—suko piemėnų
ku mažiausias.

Visi ėmė dairytis po sienas.
Tikrai pačia palube, augstyn ko-
jomis, palengva žingsniavo balta
višta. Vaikai iš karto buvo nu-
stebę, paskui pasileido juokais,
kai vištelė sustojo, vieną koją
pakėlus.

— Cit, sudraudė mokytojas,—
nenubadykit vištos. Atidarykit
palengva duris, ji čia arti po kie-
mą vaikščioja.

— Žinau,—sušnabzdėjo Jur-
giukas ir palengva atidarė duris.

Vištelės jautkios buta. Pama-
čiusi atdaras duris, priėjo dar
arčiau grūdų paprašyti. Bet vai-
kams labiau rūpėjo ta vištelė,
kuri ant sienos buvo pasirodžiu-
si.

— Aš kartą ant sienos par-
siuką taip-pat mačiau,—gyrėsi
Kaziukas.

— O aš žąsį, skubinosi pasa-
kyti kitas.

— O kaip tat pasidarė?—pa-
klaušė nedrąsiai Jurgiukas.

— Ką matėt, buvo vištos fo-
tografija. Jei norit, apie tai ki-
tą kartą pasikalbėsime,—pasinū-
mėjo mokytojas.—Šiandien ir taip il-
gai užgašom.

— Tai gal rytoj?—ėmė prašyti
atsidusę vaikai.

Mokytojas pasisakė turįs tam
reikalui į miestą nuvažiuoti šio
to nusipirkti, todėl liepė palauk-
ti, kol pats duosiąs žinią, kad
galėsia ateiti.

Iki mokytojas parupino viską
fotografijai aiškinti, vaikai svar-
stė akmenis, noragus, kaip buvo
patarta. Džiaugėsi, kad ir jiems
taip išeina, kaip mokytojui; ir
akmuo ir noragus lygiai tiek
nustoja vandenįje savo sunku-
mo, kiek sveria vanduo, užleisdamas
savo vietą tiems daiktams. Tik

su medžių turėjo vargo. Buvo
bandę pasverti trinkelę, taip pat
į vandenį nuleidę, kaip akmenį
ar noragą, bet trinkelė niekaip
nenorėjo pasinerti. Tai kaip gi
čia sužinojus, kiek medis sun-
kumo nustoja? Galvojo, galvojo
ir sumanė taip: pasvėrė eglinę
trinkelę, nenuskandinę į vandenį.
—2 svarų; paskui nugarmdino
ją į puodą, sklidinai vandens
pripilta, ir pasvėrė nusiliejęs
vandenį,—4 svarai. Taigi nulie-
tas vanduo svėrė du kartus
daugiau už trinkelę.

Kiek savo sunkumo trinkelę
nustojo, niekaip vaikai negalėjo
supaisyti.

— Svėrė 2 svarų, nustojo 4
svarus,—kaip tat gali būti? Jur-
giuk, ar tu nesupaisytum, kaip
čia yra?—klausiėjo visi?

Jurgiukas tik akimis mirkčio-
jo ir šnabzdėjo sau po nosia:

— Svėrė 2 svarų, o vandenįje
turėtų sverti 4 svarais mažiau...
tai kiek gi galėtų sverti?

— Ką gi gal sverti? Nieko!
—suko drūčkis.

— Čia nieko neišgalvosim.
reik mokytojo pasiklausti,—kal-
bėjo kiti.

— Kaip nieko?—nenorėjo pa-
siduoti Jurgiukas, ir toliau sau
murmėjo:—Svėrė 2 svarų, pa-
lengvėjo 4 svarais; tai...nieko ne-
sveria. Gerai sakai, kad nieko...
Vandenįje nieko nesveria.

— Ir del to, negrimsta, bet
aukštyti kyla,—staiga suuko Jur-
giukas.—Dabar žinau; kuris daik-
tas už vandenį lengvesnis, tas
negrimsta ir kyla aukštyti. Tą
vandenio išstūmia į viršų. Ir mo-
kytojas taip pasakys.

Mės patys žinom, kad medis
negrimsta, tai ko čia beklauši,
—suklegėjo vaikai.

— Ne tik medis, plaukia visa,
kas už vandenį lengvesnis, del
to, kad vandenįje nieko nesve-
ria. Tai nėra ko nė klausti. Ir
žmogus neskestų, kad būtų už
vandenį lengvesnis,—baigė ginčą
Jurgiukas.

Klausti neklaušė, betgi nusipa-
sakojo mokytojui, kiek baldos
turėjo del tos medinės trinke-
lės.

Mokytojas pasakė kada nors
grįšią prie tos trinkelės, nes jį
daug ką galinti išaiškinti. Tuo
tarpu jam rūpėjo pabaigti su fo-
tografija.

BUK SOFERIU.

ta. Niekomet nebuvo toks dido
Lalkas yra gauti sau tinkama vie-
lis soferių reikalavimas kaip da-
bar. Mės duosime užsiėmima
kiek vienam pabaigusiam kursų
nusių mokykloje. Mokymis pa-
sinaudojame individualiomis siste-
momis—nuoseklus pažinimas ir
praktika važinėjime automobiliu
visokių rūšių. Prityrę mašinistai
pamokys tamsią ir suteiks tin-
kamus patarimus ir nurodymus.
Mūsų mokyklai netruksta geriau-
sių automobilių ir kitų prietaisų.
Užtikriname tamsiai kad tuojau
gausi leidimą. Dieniniai ir va-
kariiniai kursai. Visas kursas
\$25.00. Federal Ass'n of Auto
Engineers, 1214-16 Jackson Bld
(Inc.)

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios praneši-
muose, išleistuose Amerikos Ka-
rės Departamento Washingtono
randame .sekančias .lietuvių as
pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame ti-
tas pravardes, kurios yra neabe-
jotinal lietuviškos, arba kurios
mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie
pasiduoda kariūnėms, arba laika
registracijos, savo pravardes su
"ski," arba su "wicz," ant galo,
yra panašūs į lenkus ir jų mės
negalime atskirti; todėl tankiau-
slai tokių ir nepaduodame. Lie-
tuviai privalo savo pravardes lai-
ke užsiregistruoti, arba jau ir
kariūnėms, paduoti "ieton "ski"
—"skas," vieton "wicz"—"vičius,"
pavyzdžiui: vieton "Rutkowski"
privalo paduoti "Rutkauskas," vie-
ton "Jacewicz"—"Jacevičius." Tuo-
met bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 23
d. 1918.

Josef Weselouski, iš Chicago,
1449, Dixon st.—užmuštas mu-
šyje.

Anton S. Kaspar, sergantas,
iš Chicago, 3542 W. 22nd st.
—suzėistas, laipsnis nepažymė-
tas.

Joseph Paschinske, 3132—53
rd Ave. Cicero, Ill.—suzėistas
laipsnis nepažymėtas.

James Spananvich, iš Chica-
go, 944 W. 35th Pl.—suzėistas
laipsnis nepažymėtas.

Surašuose gruodžio 24
d. 1918.

Ignatz Szadeunas, iš Chica-
go, 4937 Marshfield ave.—suzė-
istas laipsnis nepažymėtas.

Surašuose gruodžio 25
d. 1918.

Jacob J. Jankouski, iš Chicago,
4453 Honore St.—sunkiai sužeis-
tas.

Frank Sosnowski, (gal len-
kas) iš Chicago, 1841 W. 19th
St.—suzėistas laipsnis nepažymė-
tas.

Louis Yakaitis, iš Chicago, 93c
W. 34th st.—suzėistas laipsnis
nepažymėtas.

Tony Stravinski, (gal lenkas)
iš Chicago, 3252 S. Morgan St.
—prapuolė mušyje.

Charles Younkus, iš East St.
Louis, Ill.—suzėistas, laipsnis
nepažymėtas.

DR. A. M. SCHEIER
Sugrįžo iš karinomenės ir
pradėjo daktarišką praktiką
Ofisas ir Rezidencija
3101 S. Morgan St. Tel. Yards 695

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIR- PIMO AMATĄ.

MASTER SYSTEM
Mes mokiname šį pulkų gerai apmokant
Kipkai yra labai reikalaujami.
amatai ir trumpa laika.
Vietos nepripildytos laukia.
Atėik dieną ir vakare.
Master Cutting School
J. F. Kasulickas
118 N. LaSalle St.

TELEPHONE:
YARDS 153
YARDS 551

Ret. Phone Driver 7781

LIETUVIŠKA APTIEKA
F. A. JUOZAPAITIS, R. PH.
DRUG STORE

Pildome Visokius Receptus

3601 So. Halsted Street
Kampa 360as Gates
CHICAGO

VIETINĖS ŽINIOS

ŽYDŲ PROTESTO SUSIRINKIMAS PRIEŠ POGROMUS LENKIOJE.

Kalėdų dienoje, Chicago's žydai laikė protesto susirinkimą prieš pogromus Lenkioje, Orchestra septyniolika vidurmiestyje. Mitingo tikslu buvo išreikšti prieš žydų pogromus Lenkioje. Tame susirinkime dalyvavo apie 6000 žydų, Orchestra svetainė buvo pilna. Iš susirinkusių buvo matyti, kad jie laikosi vienybės. Tėnai galėję matyti, turtingus ir taigpi nuskurus žydus, taip vadinamus buržujus ir proletarus; visi jie jautėsi Israėliaus sunais.

Ant estrados buvo išrėdytas sarkofagas—antgrabis juodomis draperijomis. Ant jo buvo dvi žvakės, tarp kurių stovėjo šitokis: žydiškas parašas. "Nekaltos pogromų aukos;" po antgrabiu buvo didelis raudonų gelių vainikas. Iš šalių ant grabo kabojo amerikoniškos ir žydiškos velavės; taigpi buvo dvi didelės iškabos—viena su angliškais, kita žydiškais parašais angliškas parašas buvo toks "1,100 žydų užmesta paskutiniuose pogromuose, Lemberge, Varšavoje ir kitur."

Pagrėžus ant vargonų "Star Spangled Banner," Mr. Marmor, redaktorius žydų laikraščio "Žydų Pasaulis" pasakė žydiškai karštą kalbą. Pirmą jo, mitingo vedėjas supažindino susirinkusius su tikslu šio susirinkimo, pabrėždamas, kad jie susiejo, kad užprotestuoti prieš nežmoniškus pasiegiimus lenkų valdžios. Kalbėtojas sakė—matau priešais save moteris, vaikučius, senelius šventnamiuose susijusius, kad apsaugoti nuo baisaus myrio. Jie visi persigandę su išblykusių veidais. Matau, kaip kareiviai juos muša, muša, muša ir muša—užbaigė kalbėtojas.

Kitas jaunas žydelis išreiškė savo kalboje žydų aspiracijas. Jis pasakė, kad žydai stovi už visų tautų laisvę, taigpi kartu ir už savo laisvę. Jis sakė, kad žydai nepakę tokių pogromų, kadangi jie žydai prie paliausavimo pasaulio priedėjo taip daug, kaip ir kitos tautos. Jis sakė, kad žydai pasirūpins, idant valdžios, kurioms yra pavesta rūpintis žmonių tvarka, sustabdytų panašius pogromus" ir sustabdytų greit, ant tų pėdų" grasinančių tonu užreikšė kalbėtojas.

Toliau išėjęs smuikininkas, vargonams pritariant, sugriežė "Laidotuvį Maršą" Chopin'o.

Publika visa sustojo. Regykla buvo graudi. Dauguma žmonių verkė. Vienas apšėpęs žydelis apie 60 metų amžiaus, netoli nuo manęs stovėdamas, balsais verkė; ant galo sukrito beverkdamas ant žemės. Jo žmona irgi verkė ir jaunos merginos netoli stovėdamos verkė—matyt jie turėjo savo artimųjų žuvusių pogromuose.

Po Chopin'o mašo išėjo giesmininkas ir ilgai giedojo hebraiškai solo. Buvo tai neapsakomai graud, pilna vaitojimų melodija. Šale sėdinčio žyduko paklausiau, ar tai ne žydiškos raudos? Atsakė: "Taip, gieda hebraiškai raudas." Šiandien kartu ir vėl senelis dar graudžiau pravirko.

Laikė pertrūkų dalino kortes su antrašu komiteto primumi aukų.

Kokias rezoliucijas susirinkimas perleido, neteko sužinoti, kadangi programos buvo ilgas ir graudus, taigi pabaigos jo nesinorėjo laukti.

Svetainėje teko matyti ir keltą žymių lietuvių.

3539 S. Morgan gatvės, paleido penkis šūvius į policijantą Edwardą Murphy, kuris norėjo pasodinti jį į vėžimą, kad nugalėtų jį policijos stotį. Novak, šandamas, nepataikė, užtai policijantas, turėdamas gerą ranką, įvarė į Novak'ą dvi kulki ir tapo nugabentas ne į policijos stotį, bet į County ligonbutį, kur sakoma gal numirti.

Novak, apie 24 metų amžiaus, su savo dviem draugais, užvakar naktį buvo Paul Menkerio salione prie 3465 S. Morgan gatvės, kur besilinksminanti pradėjo kelti trukšmą. Menkeris, kaip jiems susivaldyti. Tada jie išsitraukė revolverius. Menkeris raportavo policijai. Kada policija atvažiavo, du Novako draugai pabėgo.

Gruodžio 29-tą dieną, pirmą valandą po pietų, Fellowship svetainėje prie 831 W. 33rd Pl. atsibūso Tėvynės Mylėtojų Draugijos 22-ros kuopos metinis susirinkimas.

Bus renkama ateinantiems metai ns kuopos valdyba ir kiti svarbūs reikalai bus aptalbeti.

Visus narius kviečia atsilankyti.

T. M. D. 22ros kuopos Valdyba.

Chicago's Lietuvių Tarybos Priešmetinis susirinkimas įvyks Pėtnyčioje, Gruodžio 27 d. 1918, 8:30 val. vakare, "Birutės" svetainėje, 3249 S. Morgan Str., Chicago.

Tautininkai veikėjai kviečiami atsilankyti.

Su pagarba, Dr. Drangelis.

LEITENANTAS KIBARTAS SUGRĮŽO.

Vakar "Lietuvės" Dienraščio redakcijoje apsilankė sugrįžęs iš Dėdės Sam'o kariuomenės aficieras leitenantas Pranas Kibortas.

Leit. Kibortas buvo liuosnorių pastojas į Dėdės Sam'o armiją. Prieš pestojimą į kariuomenę Leit. Kibortas buvo baigęs Chicagoje teisių mokyklą.

Leit. Kibortas sakė, jeigu nesugrįžęs į kariuomenę, tai apsigyvenęs Chicagoje. Paskutiniu laiku išvažiavo į Great Lakes Barakus.

Kazys Kasputis studentas Northwestern Universiteto, buvusis studentų korpuse taigpi tapo paleistas iš Dėdės Sam'o armijos. Ponas Kasputis žada ir toliau lankyti Northwestern Universitetą, kur jis studijuoja dentisteriją.

Yra sumanymas tarp chigaciečių lietuvių, kad sutverti gimnastų klubą ir pakviesti poną Kasputį į šio klubo gimnastikos instruktorius. Kiek yra žinoma, ponas Kasputis apsiimtu išmokinti visus, kurie tik nenori į vieną kaulą suaugti. Vieną tokį poną, kurs nuolat sirgo pilvu, jau sako išgydęs.

SALTIS UŽMUS INFLUENZĄ.

Sveikatos komisijonierius John Dill Robertson pasakė: kad sniegas išvalys orą ir jeigu temperatūra nupuls taip žemai, kad vanduo ant gatvių sušals, tai sirgimas influenza ir pneumonia sumažins.

1 om pačiu kartu komisijonierius persergsti gyventojus, kad jie laikutų savo kojas šiltai ir sausai, kad išvengtų apsigirimo biogame ore.

Į paskutines dvidešimtis ketures valandas buvo 236 nauji susirgimai influenza ir 77 susirgimai pneumonija. Iš tų 57 mirė nuo influencos ir 19 nuo pneumonijos.

CHICAGOS ASSYRIJONAI IŠSIRINKO DELEGATĄ Į TAIKOS KONFERENCIJĄ.

Joel M. Wezda, Assyrijonų redaktorius iš New Yorko, tapo vienbalsiai Chicagiečių assyrijonų išrinktas atstovauti jų tautai Taikos Konferencijoje. Tam tikslui Kalėdų dienoje atsibuvo Chicagoje mas-mitingas, Turner svetainėje 828 N. Clark gatvė.

GIMĖ IR NUMIRĖ ANT KALĖDŲ.

Rose Klaus 55 metų amžiaus, gyvenanti prie 1478 Clybourn ave., gimusi Kalėdų dienoje 1863 metuose, užvakar pasimirė, kasdama sniegą nuo šaligatvio prieš savo namus.

PRISIEKDINTI TEISĖJAI PRALEIDO KALĖDAS PO UŽRAKTU.

Nesutikus valdžiai paleisti dvylika prisaiikintų teisėjų (Jury), kurie dabar klausio Chicagoje penkių socialistų bylą Teisėjo Landis, teisme, turėjo šviesi Kalėdas Hotelyje po užraktytomis durimis. Kaip išrodo, tai teisėjai turės ir Naujus Metus taip pat sulaukti, nes išklausimas liudininkų iš prokuroro pusės užsitęs dar nemažiau savaitės. J. Louis Engdahl, redaktorius laikraščio "American Socialist," užėmė apkaltinto suolą vakar; po jo seka apkaltintas William F. Kiuse, galva jaunų žmonių organizacijos taip vadinamos "Jipsels." Po jų išeis "urbut apkaltintas Rev. Irwin St. John Tucker ir Victor L. Berger, kaip paskutiniai iš apkaltintų socialistų.

Prisiekdinti teisėjai, nors uždaryti, bet puikius pietus turėjo ant Kalėdų. Teismas pasiuntė jiems didelį kalakutą su pridėtais, o "jury" pasiuntė teisėjui Landis didelį bukietį raudonų rožių.

GERAS BIZNIS KALĖDŲ LAIKU.

Vidurmiščio pirkkliai išsireiškė, buk žmonės taip led'o šymet pinigų prieš Kalėdas, kaip niekados pirma taip nedarydavo. Pirkime Kalėdų presentų centinės konservatyviškas paprotys visai buvo užmirštas. Didelės krautuvės net buvo išsidirbės šitokiai obalsis "geriau duoti negu imti," tas pats buvo ir mažesnėse krautuvėse. Krautuvų pardavėjai nespėjo pinigų imti.

Kalėdų eglaitės nors šymet šimteriopai buvo pabrangusios ir jas žmonės pirkto be atsiurėjimo.

Kiek Chicago praleido pinigų prieš šias Kalėdas negalima atspėti, manoma, kad pėrvirsio prekyboje visas buvusias Kalėdas ir tas bus užkretojota Chicago's historijoje kaip nepaprastats atsitikimas.

AUKOS LIETUVIAI.

Per "Lietuvos" Dienraščio Redakciją į "Kalėdų Eglaitės" skyrių, iki šiam laikui į plaukė \$9478.45 aukų. Šiandien nesu-peta padaryti atskaitos. Ji patilps sekančiame "Lietuvos" Dienraščio numeryje.

Lietuvių Valstijinis BANKAS

ZENGIA PIRMYN SPARČIAI IR KASDIEN AUGA STIPRYN IR STIPRYN

BANKO TURTAS JAU SIEKIA \$1,172,560.13

DEPOZITŲ AUGIMAS

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj)	\$ 16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917	288,556.89
Gruodžio 31, 1917	418,661.63
Liepos 2, 1918	600,079.07
Lapkričio 2, 1918	765,523.56
Gruodžio 3, 1918	875,105.05
Visas turtas siekia	\$1,172,560.05

BANKO VALDYBA IR DIREKTORIAI LINKI VISIEMS KOSTUMERIAMS IR ŠIAIP LIETUVIAMS LAIMINGŲ IR LINKSMŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 S. HALSTED ST. Kamp. 33. Chicago, Ill.

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų; Subatoj nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. Utarninko ir subatos vakarais iki 8:30.

Svarbios Ristynės

Kurių jau senai laukta, rengiama per NAUJUS METUS.

SAUSIO 1 DIENA, 1919 METŲ

po pietų, Durys atsidarys 2 val. po pietų. Ristynės prasidės 2:30 val. sv. Jurgio parap. svet. (ant Bridgeport), 32nd Place ir Auburn ave., Chicago, Ill.

Tas ristynės surengė Chicago's Atletų Klubai

Koncertinų Išdirbystė

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laikams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikome visokių laikrodžių, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokių ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisius trijų centų krasą-ženklį gaus katiloga' veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. Chicago, Ill. Telephone Drover 7309

Gerbiami Atstovai Draugijai

Teiksitės pributi ant susirinkimo g. d. 1918 m. Nedėlios vakare, 7:00 (septinta) p. Woodman svetainėje, 3251 So. Lime ir 33-6 vės, Chicago, Ill.

Kiekvienas atstovas būtina turite pines turime labai svarbių dalykų ir taigpi bus rity valdybos ant seakančių, 1919 m. Kiekvienas nešlėite.

Su pagarba,

VALI 2c.

Pajieškojimai

Marijonos Dunciukės, paeina iš Punekenų sodžiaus, Kavarsko parap., Ukmergės pav., Kauno gub. Ji pati, ar kas ją žino, meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

M. Paliulis, 5709 W. 64th Pl., Chicago, Ill

Pajieškau savo brolio dukters, Petronėlės Krakauskiutės; ji yra vedus, bet jos vyro pavardės nežinau. Iš Lietuvos nuvažiavo Waterburin, Conn. Ji paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Gižų gmino ir kaimo Lapankos. Ji pati ar kas ją žino, malonėkite atsišaukti šiuo antrašu:

Petras Krakauskas, 857 W. Lombard St., Baltimore, Md.

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mes matome šviesią giedrą dieną, mes matome tamsią naktį, matome labai greitais atmainas — iš giedros į lių, audrą, sniegą, matome dangų gražiančius žiedus, girdime gyvybę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliui žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokeriopa atmaina labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygelėje

Akyvi Apsireškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI
Pinigus siųskite
'LIETUVA'
3253 SO. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

DISTRIKTU KAPITONAS

Pas sekančius distriktų kapitonus galite kreiptis su visokiais reikalais: užsirašymo laikraščio apgarsinimų ir spaudos darbų padarymo Chicagoje:

Jurgis Lukas
3429 So. Union Ave.
BRIDGEPORT
Jonas Vaišvilis
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksas Butkevičiai

4537 So. Hermitage Ave. 31

WEST SIDE

Rafolas Zaura

2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis

733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Kliostoraitis

1557 Girard St.

CICERO

Mozaapas Karpus

1435 So. 49th Ave.

BRIGHTON, PARK

J. S. Vitkus

2856 W. 39th St.

Augustas Saldukas

4414 S. California, Av

SO. CHICAGO.

Petras Simaitis

R. 9, 9101 Commercial

ENGLEWOOD

J. P. GRIGALIUNAS

8009 Vincennes Ave.

ROSELAND

Wm. Banis

10609 Edbrooke Ave.

Kur galima gauti ienrą

"Lietuva"